„Politica este război fără vărsare de sînge, în timp ce războiul este politică şi cu vărsare de sînge”. (Mao Zedong)

Dreptul

ISSN 1857-3185

VINERI
17 iunie
2011
Anul X
nr. 23 (378)
8 pagini – 3 lei

Săptămînal juridic

E-mail: dreptul_pravo@yahoo.com

Politici de nediscriminare a romilor. Factori de succes pag. 3

Noi vectori de colaborare între instituţiile vamale din Moldova şi Ucraina pag. 5

Concediul anual plătit pag. 6

Vlad Filat: „Vizita lui John McCain în R. Moldova este o dovadă că sîntem o ţară liberă”

Prim-ministrul Vlad Filat şi senatorul american John McCain au desfăşurat o conferinţă de presă comună, potrivit Direcţiei comunicare şi relaţii cu presa a Executivului.

Premierul a menţionat că vizita senatorului american în ţara noastră este o mare onoare, care ne obligă să fim la înălţimea idealurilor pe care John McCain le-a promovat întreaga sa viaţă şi pe care le promovează în continuare. „Aţi fost şi sînteţi un mare luptător pentru libertate, iar vizita dumneavoastră la Chişinău este o dovadă că Moldova este cu adevărat o ţară liberă, o ţară care s-a angajat deplin pe calea democraţiei”, a menţionat Vlad Filat, adresîndu-se senatorului.

Prim-ministrul a amintit că este pentru a doua oară cînd are fericita ocazie de a se vedea cu John McCain. „Profit de ocazie pentru a spune că sînt onorat de faptul că am primit Premiul pentru Libertate împreună cu J. McCain, care toată viaţa a luptat pentru democraţie, împotriva comunismului. A făcut acest lucru cu mari sacrificii, chiar personale, lucru pentru care este admirat şi apreciat în întreaga lume. De aceea, sînt sigur că vizita senatorului în Moldova va da un nou impuls dezvoltării democratice a ţării noastre”, a spus şeful Guvernului moldovean.

Vlad Filat a menţionat că, din alt punct de vedere, vizita senatorului se înscrie în contextul unui proces de dezvoltare favorabilă a dialogului moldo-american şi este un semnal clar de sprijin din partea Statelor Unite pentru cetăţenii moldoveni şi pentru transformările democratice şi economice pe care s-a angajat să le facă Guvernul Republicii Moldova.

„Statele Unite susţin eforturile Moldovei de a deveni un lider regional în procesul de implementare a reformelor democratice şi economice, demonstrînd un exemplu pentru statele din regiune”, a precizat premierul.

Vlad Filat a menţionat că vizita înaltului oaspete denotă existenţa unui interes sporit şi a unui angajament clar al Congresului american de a contribui la promovarea dialogului între statele noastre.

„Apreciem disponibilitatea senatorului american de a susţine demersurile Republicii Moldova de a fi excluşi în viitorul apropiat de sub incidenţa Amendamentului Jackson-Vanick”, a spus premierul.

Vlad Filat a apreciat mult implicarea personală a senatorului John McCain în promovarea la Washington şi în raport cu actorii internaţionali a subiectelor de interes strategic pentru ţara noastră, precum integrarea europeană şi reglementarea conflictului transnistrean.

„Aş dori să exprim mulţumiri lui J. McCain, care este şi preşedintele Institutului Republican Internaţional, pentru încurajarea şi sprijinirea proceselor democratice din Republica Moldova prin activitatea oficiului IRI la Chişinău. Şi nu în ultimul rînd, aş dori să exprim recunoştinţă pentru dorinţa sinceră, pe care am văzut-o din partea senatorului McCain, de a ajuta statul nostru pe calea dezvoltării democratice durabile. Ne bucurăm pentru posibilitatea de a găzdui această vizită în Republica Moldova şi pentru faptul că avem astfel de prieteni la Washington”, a declarat prim-ministrul.

John McCain a mulţumit pentru cuvintele frumoase ce i-au fost adresate şi a felicitat statul moldovean cu ocazia a două decenii de independenţă.

Senatorul american a spus că actualul Guvern al Republicii Moldova este dedicat drumului spre libertate şi dezvoltare economică, apreciind că acest drum este şi unul spre integrare euro-atlantică, dar şi spre relaţii mai bune cu SUA.

John McCain a precizat că ţara sa susţine actualul Guvern şi calea de dezvoltare democratică, şi integrare europeană care a fost aleasă.

Senatorul a menţionat că, date fiind progresele înregistrate de Republica Moldova, va lucra în Congresul SUA şi în continuare în vederea excluderii ţării noastre de sub incidenţa Amendamentului Jackson-Vanick (AJV). Şeful Guvernului Moldovei a apreciat înalt disponibilitatea senatorului american de a susţine anularea AJV, precum şi contribuţia sa personală la promovarea în Washington şi în relaţiile cu alţi parteneri importanţi a chestiunilor strategice privind dezvoltarea Moldovei, integrarea europeană şi soluţionarea conflictului transnistrean.

Anterior, prim-ministrul Moldovei, Vladimir Filat, în cadrul unei întrevederi cu congresmenii americani în timpul vizitei sale în Statele Unite ale Americii, le-a cerut sprijinul în vederea anulării amendamentului Jackson-Vanik faţă de Moldova. El a declarat că sprijinul acordat Moldovei din partea Statelor Unite este extrem de important pentru dezvoltarea ţării, în special pentru funcţionarea instituţiilor democratice şi respectarea drepturilor fundamentale ale omului. Menţionăm că Amendamentul Jackson-Vanik (Jackson-Vanik Amendament) la Legea privind comerţul cu Statele Unite, care limitează relaţiile comerciale cu ţările blocului socialist, a fost adoptat în 1974, la iniţiativa congresmenilor Henry Jackson şi Charles Vanik. Conform AJV, este interzisă acordarea clauzei naţiunii celei mai favorizate în comerţ, oferirea împrumuturilor de stat şi garanţiilor de împrumuturi ţărilor care încalcă sau restrîng drepturile cetăţenilor săi să emigreze. De asemenea, amendamentul a prevăzut aplicarea tarifelor şi taxelor discriminatorii faţă de mărfurile importate în SUA din unele ţări cu economia planificată. Formal, această regulă a fost introdusă din cauza restricţiilor privind emigrarea cetăţenilor sovietici, fiind, însă, valabilă şi pentru alte ţări. Amendamentul Jackson-Vanik a fost anulat pentru trei ţări din CSI - Kîrgîzstan, Armenia şi Ucraina, precum şi pentru Georgia.

Revenind la vizita lui John McCain la Chişinău, menţionăm că acesta a declarat că este de acord în totalitate cu vicepreşedintele SUA, Joseph Biden, care a vizitat şi el Republica Moldova în acest an şi şi-a declarat susţinerea pentru ţara noastră.

Senatorul american a spus că Vlad Filat va fi binevenit în SUA, referindu-se la vizita pe care premierul urmează să o întreprindă în această ţară.

Solicitat de jurnalişti să se refere la problema transnistreană, John McCain a spus că prezenţa militară rusă în regiunea transnistreană este o încălcare a normelor internaţionale şi şi-a exprimat speranţa în reuşita procesului de negocieri în vederea reglementării acestei probleme, care urmează să fie reluat în scurt timp.

După conferinţa de presă, Vlad Filat şi John McCain au vizitat expoziţia de fotografii „Teroarea roşie. Au rezistat, au luptat, au învins” şi au depus flori la monumentul Domnitorului Ştefan cel Mare şi Sfînt.

Premierul Vladimir Filat a primit, la Wroklaw, Polonia, Premiul pentru Libertate

Premierul Vladimir Filat a primit, la Wroklaw, Polonia, Premiul pentru Libertate, decernat de Consiliul Atlantic al SUA. Fostul premier polonez, Jan Krzysztof Bielecki, a menţionat că Filat s-a învrednicit de acest premiu pentru reformele promovate şi pentru maturitatea politică de care a dat dovadă.

La rîndul său, premierul a menţionat că poporul R. Moldova este cel care merită acest premiu, în particular generaţia tînără, care acum doi ani a ieşit în stradă ca să forţeze regimul de atunci să desfăşoare alegeri libere şi corecte. „Primesc acest premiu cu onoare şi plăcere, dar şi cu o mare responsabilitate pentru soarta ţării şi a oamenilor pe care îi reprezint. O să merit pe deplin acest premiu atunci cînd Moldova va depăşi punctul din care nu va mai fi posibilă devierea de la cursul democratic de dezvoltare, cînd va deveni membră a Uniunii Europene”, a spus premierul moldovean.

Vladimir Filat a primit Premiul pentru Libertate alături de senatorul american John McCain, ministrul de Externe al Poloniei, Radoslaw Sikorski, jurnalistul şi istoricul polonez, Adam Michnik, precum şi unii lideri ai mişcărilor democratice din Belarus şi Egipt.

Flash

Moldova şi Georgia au semnat un Acord de cooperare în domeniul de frontieră

Un Acord de Cooperare între Serviciul Grăniceri al Moldovei cu Ministerul Afacerilor Interne al Georgiei, în scopul stabilirii şi dezvoltării relaţiilor de prietenie, prin realizarea unei cooperări echitabile în probleme de frontieră între Moldova şi Georgia, a fost semnat recent, în cadrul unei întrevederi de lucru a directorului general al Serviciului Grăniceri, Roman Revenco cu viceministrul de Interne al Georgiei, şeful Poliţiei de Frontieră, Zaza Gogava.

Prezentul acord de cooperare prevede un şir de măsuri care va facilita cooperarea autorităţilor de frontieră Moldova-Georgia în procesul prevenirii activităţilor ilegale şi altor ameninţări potenţiale la hotare, combaterii migraţiei ilegale şi traficului de fiinţe umane la frontiera de stat, precum şi efectuarea schimbului de experienţă şi informaţii cu privire la controlul frontierei de stat, şi realizarea activităţilor de control de frontieră prin utilizarea mijloacelor tehnice şi logistice necesare.

În cadrul întrevederii de lucru au mai fost discutate aspecte ce ţin de obiective, responsabilităţi şi colaborare între cele 2 instituţii.

MARŞ PENTRU DREPTURILE OMULUI ŞI ÎMPOTRIVA DISCRIMINĂRII

Amnesty International Moldova, Centrul de Informare pentru Drepturile Omului (CIDO) şi alte organizaţii din domeniul drepturilor omului au organizat recent, un marş de protest pe strada principală a Capitalei.

Participanţii la eveniment au dezaprobat lipsa unor acţiuni din partea autorităţilor pentru protejarea drepturilor omului şi înlăturarea discriminării răspîndite, a femeilor şi minorităţilor din Republica Moldova.

Participanţii s-au adunat în faţa Academiei de Ştiinţe a Moldovei şi au trecut prin bulevardul Ştefan cel Mare, oprindu-se lîngă subdiviziunea Procuraturii Generale, MAI, Primăria municipiului şi Guvern.

După marş a avut loc un miting în scuarul Teatrului Naţional de Operă şi Balet.

Specialişti ai CCI participă la un training în domeniul legislaţiei UE şi internaţionalizării companiilor

În perioada 14-17 iunie curent, în or. Minsk, Belarus, o delegaţie din Moldova, din care fac parte reprezentanţi ai Camerei de Comerţ şi Industrie, Asociaţiei Naţionale a Agenţiilor de Turism şi ai Business Consulting Institute participă la un seminar pentru pregătirea formatorilor în domeniul legislaţiei Uniunii Europene şi internaţionalizării companiilor.

Manifestarea are loc în cadrul proiectului „East Invest" cu scopul de a pregăti specialişti ai organizaţiilor de susţinere a businessului în vederea facilitării investiţiilor şi comerţului pentru dezvoltarea economică a regiunii din vecinătatea estică a Uniunii Europene.

Conform directorului Departamentului dezvoltarea competenţelor al CCI a Moldovei, Mihai Bîlba, proiectul „East Invest" a fost lansat în cadrul Parteneriatului Estic European, fiind o iniţiativă a Asociaţiei Camerelor de Comerţ Europene (Eurochambres). La seminar iau parte reprezentanţi ai organizaţiilor de susţinere a afacerilor şi întreprinderilor mici şi mijlocii din cele 6 ţări ale Parteneriatului Estic: Armenia, Azerbaidjan, Belarus, Georgia, Moldova, Ucraina, care au potenţial pentru dezvoltarea reciprocă a cooperării şi relaţiilor investiţionale cu Uniunea Europeană.

După finisarea cursului de pregătire, specialiştii participanţi vor oferi consultanţă în domeniu întreprinderilor autohtone interesate de piaţa internaţională, în special cea a UE.

Camera de Comerţ şi Industrie a Moldovei este membru neafiliat al Eurochambres – asociaţie cofinanţată de Comisia Europeană, care întruneşte 84 de parteneri din UE, ţările Parteneriatului Estic şi din Turcia.

Proiectul „East Invest" a fost lansat în 2010, pe o perioadă de 3 ani, CCI a Moldovei fiind partener al acestuia.

Reparaţia străzii Columna din Capitală va începe în aproximativ o lună

„Cîştigătorul licitaţiei pentru reparaţia străzii Columna din centrul Capitalei, în urma examinării ofertelor propuse, este compania „Ruta Dor". Declaraţia a fost făcută de primarul interimar, Nistor Grozavu.

Conform spuselor lui Grozavu, această companie dispune de tehnică performantă şi nu sînt prevăzute dificultăţi care nu ar permite îndeplinirea cu succes a lucrărilor de pe strada Columna.

„Lucrările de reparaţie vor începe în minimum 2 săptămîni sau maximum 45 de zile", a punctat Nistor Grozavu.

Amintim că ofertele pentru reparaţia străzii Columna din centrul Capitalei, au fost prezentate de 4 companii specializate în construcţia drumurilor. Este vorba de companiile „Ruta Dor", „Construm", precum şi cele două municipale - „Edilitate" şi „Exdrupo".

Cea mai atractivă ofertă a venit din partea companiei „Ruta Dor", care este gata să repare drumul contra sumei de 25,5 milioane de lei şi oferă 2 ani de garanţie pentru lucrările executate.

Strada Columna are o lungime de aproape 3 kilometri.

MAI porneşte războiul „MAC-2011"

Ministerul Afacerilor Interne a anunţat luni, 13 iunie, că a demarat operaţiunea „MAC-2011", care se va desfăşura pe tot parcursul verii – perioadă cînd se cultivă cînepa şi macul. În cadrul acestei operaţiuni, poliţia va verifica cotele de pămînt, va verifica persoanele anterior trase la răspundere pentru creşterea sau răspîndirea plantelor cu conţinut narcotic şi va distribui materiale informative.

Consumul şi traficul de droguri constituie una din multiplele probleme, cu care se confruntă societatea contemporană, iar treptat Republica Moldova din ţară de tranzit s-a înscris în lista ţărilor consumatoare, unde, de rînd cu drogurile de origine vegetală - cînepa şi macul, se atestă şi consumul de droguri din categoria opiaceilor şi sinteticelor.

Pentru contracararea acestui flagel, Ministerul Afacerilor Interne întreprinde acţiuni de anvergură. De la începutul anului curent au fost documentate 741 de cazuri ce ţin de circulaţia ilegală a substanţelor narcotice, psihotrope sau a precursorilor.

De asemenea, MAI vine şi cu recomandări de prevenire a traficului şi consumului de droguri şi îndeamnă tinerii să nu cedeze tentaţiei de a încerca drogurile, să fie atenţi la alegerea cercului de prieteni şi să-şi informeze prietenii asupra consecinţelor consumului de droguri.

3500 de poliţişti cu funcţii administrative îşi vor pierde epoleţii

Aproximativ 3500 de poliţişti cu funcţii administrative îşi vor pierde epoleţii, începînd de anul viitor. Gradele poliţieneşti sînt retrase chiar de Ministerul de Interne, care trece printr-un proces de reformare, numit demilitarizare.

De anul viitor vom avea doar 4500 de poliţişti, însă numărul salariaţilor din poliţie va rămîne acelaşi, adică peste 8000, cîţi sînt şi în prezent. Singura diferenţă este că acei care acum fac muncă de birou în structurile de poliţie, nu vor mai fi numiţi poliţişti, ci funcţionari publici. Anume lor le vor fi retrase gradele poliţieneşti, însă nu şi sporurile salariale. Există deja o înţelegere de acest fel între Sindicatul poliţiştilor şi Ministerul de Interne. Vor rămîne cu epoleţi doar funcţionarii cu un stagiu de muncă mai mare de 12 ani şi jumătate.

Potrivit unei note informative a Ministerului de Interne, după demilitarizare, întregul efectiv de angajaţi cu grade poliţieneşti din aparatele subdiviziunilor poliţieneşti îşi vor pierde statutul de poliţist, devenind după caz, funcţionari publici sau funcţionari.

Aşadar, nu vor mai fi numiţi poliţişti angajaţi precum juriştii, economiştii, statisticienii şi specialiştii în logistică, resurse umane şi relaţii internaţionale. În total - 3500 de oameni. Sindicatele susţin că au primit asigurări că reforma nu va afecta şi salariile poliţiştilor.

Demilitarizarea poliţiei va începe la 1 ianuarie 2012. Reforma Ministerului de Interne mai presupune desfiinţarea comisariatelor raionale şi crearea unui Departament de poliţie care va coordona activitatea poliţiei locale.

Avem ambasador la Vatican

Ambasadorul Extraordinar şi Plenipotenţiar al Republicii Moldova în Cehia, Ştefan Gorda, a înmînat recent, scrisorile de acreditare Sanctităţii Sale Benedict al XVI-lea, cumulînd astfel funcţia de ambasador pe lîngă Sfîntul Scaun.

„Poporul Moldovei a înscris pagini glorioase în istoria continentului european. Fie ca acest trecut să inspire prezentul dumneavoastră", a menţionat Sanctitatea Sa Papa Benedict al XVI-lea la ceremonia de acreditare a lui Ştefan Gorda. „Relaţiile diplomatice dintre Moldova şi Sfîntul Scaun, stabilite acum 18 ani, sînt armonioase şi mă bucur nespus pentru acest lucru. Salut slujitorii şi credincioşii Bisericii Ortodoxe, care întotdeauna au împărtăşit cu Biserica Catolică necesitatea de apărare a valorilor creştine şi culturale", a subliniat Suveranul Pontif.

Potrivit unui comunicat de presă al Ministerului Afacerilor Externe şi Integrării Europene, în mesajul său personal adresat ambasadorului moldovean, Sanctitatea Sa Papa Benedict al XVI-lea a transmis cuvinte încurajatoare pentru perspectiva europeană a Republicii Moldova şi a subliniat că în procesul de europenizare şi modernizare a ţării, de rînd cu priorităţile economice care sînt esenţiale, „trebuie să se respecte totodată interesele şi suveranitatea statului, unitatea socială şi valorile naţionale, integritatea creştină şi culturală".

Ambasadorul moldovean a apreciat rolul deosebit al Suveranului Pontif în promovarea unităţii europene, a păcii, solidarităţii şi justiţiei în lume, a evidenţiat obiectivele Republicii Moldova în relaţiile cu Sfîntul Scaun, ce sînt definite prin amplificarea contactelor bilaterale în multiple domenii, organizarea de vizite oficiale la cel mai înalt nivel, încurajarea dialogului interreligios şi intercultural, parteneriatul instituţional în domeniile cultural, social, cel al educaţiei şi asistenţei medicale.

Ministrul Justiţiei întreabă Curtea Constituţională despre averea demnitarilor şi funcţionarilor publici

Ministrul Justiţiei, Oleg Efrim, a sesizat Curtea Constituţională să interpreteze prezumţia din Constituţia Republicii Moldova, că toate proprietăţile sînt dobîndite licit. Sesizarea se referă la articolul din Constituţie, potrivit căruia „averea dobîndită licit nu poate fi confiscată, iar caracterul licit al dobîndirii se prezumă".

Ministrul Oleg Efrim spune că a sesizat înalta Curte „cu scopul de a stabili, dacă Constituţia noastră înţelege să ofere demnitarilor şi funcţionarilor publici acelaşi grad de protecţie ca şi cetăţenilor simpli în aplicarea prezumţiei caracterului licit al averii dobîndite".

În opinia lui Efrim, averea demnitarilor dobîndită în timpul cînd aceştia se aflau în slujba statului „trebuie altfel monitorizată" decît în cazul cetăţenilor simpli. „Funcţionarii sînt plătiţi din bani publici şi de cele mai multe ori, salariul reprezintă unica sursă de venit a lor", atenţionează Oleg Efrim, care adaugă că „discrepanţele mari între salariile şi averile unor funcţionari ar trebui investigate".

În aceste condiţii, ministrul Efrim remarcă că „dacă admitem că funcţionarii sînt protejaţi altfel decît cetăţenii simpli, atunci, în cazul diferenţelor mari dintre venituri şi avere, se poate inversa sarcina dovezii". „Funcţionarul va trebui să dovedească că averea a fost dobîndită licit. Dacă nu reuşeşte – averea se consideră dobîndită ilicit şi urmează a fi confiscată", a conchis ministrul.

Oleg Efrim mai precizează că prezumţia de dobîndire licită trebuie să primeze şi în continuare, dar consideră „că trebuie să existe o abordare diferenţiată dacă vorbim despre averea dobîndită de un funcţionar în timpul serviciului public şi averea unui cetăţean obişnuit".

Teodor Cârnaţ: Foştii deţinuţi revin după gratii, deoarece tratamentul inuman din închisoare îi face să urască societatea

Rapoartele Institutului de Reforme Penale arată că foştii deţinuţi revin după gratii, în aproximativ jumătate dintre cazuri. Unul dintre motive ar fi că statul şi societatea nu îi ajută să se reintegreze social. Declaraţiile au fost făcute în cadrul unei emisiuni televizate.

„Acest fenomen se datorează nu numai faptului că au trecut şcoala instituţiilor penitenciare, dar şi faptului că, întorcîndu-se în societate nu au asistenţa respectivă. Vina o poartă desigur şi instituţiile statului, dar şi mediul social, familia, care au un impact foarte mare asupra acestor persoane", explică Igor Cepraga, şef, Oficiul Central de Probaţiune.

„Tratamentul inuman şi degradant pe care îl are în închisoare, îl face să urască societatea în care se reîntoarce. Dacă nu vrem să avem infracţionalitate înaltă în Moldova, atunci statul trebuie să se ocupe cu prevenirea săvîrşirii infracţiunii şi ulterior cu resocializarea lor în penitenciar", subliniază Teodor Cârnaţ, director Comitetul Helsinki pentru Drepturile Omului.

Politici de nediscriminare a romilor. Factori de succes

Discriminarea pe criteriul etnic continuă a fi o problemă actuală în Republica Moldova şi una din piedicile pe calea integrării europene a statului nostru. În acest sens, romii formează una din minorităţile naţionale percepute cu neîncredere şi suspiciune de către o parte din populaţie, iar în consecinţă, reprezentanţii acestei etnii minoritare se simt, nu de puţine ori, discriminaţi. Fenomenul, dar şi politicile de combatere a acestuia au fost discutate în cadrul clubului de dezbateri, organizat recent de Centrul Naţional al Romilor din Republica Moldova, în colaborare cu Facultatea de psihologie şi asistenţă socială a ULIM.

Pentru a înţelege fenomenul discriminării, este important de a puncta cîteva aspecte ale problemei. Astfel, trebuie să constatăm că nu există discriminare în general, ci între o persoană anumită şi comunitatea în care trăieşte aceasta. Or, există foarte multe cazuri de integrare fericită a persoanelor care reprezintă minorităţi şi care nu sînt pînă la urmă discriminate. La fel însă, se întîlnesc numeroase cazuri de integrare nereuşită, de segregare, avem comunităţi care nu interacţionează. Segregarea vine de la faptul că oamenii nu se înţeleg între ei. Totuşi, nu trebuie să uităm că o persoană are acel volum şi set de drepturi pe care şi le permite şi pe care le înţelege.

Potrivit prodecanului Facultăţii de drept a ULIM, Andrei Curăraru, expert în probleme de discriminare, pentru a dezvolta o politică eficientă împotriva fenomenului discriminatoriu, toate părţile implicate în conflict trebuie să obţină într-un final ceva pozitiv. Astfel, nu poţi obliga pe cineva să acţioneze într-un fel sau altul decît motivîndu-l.

În Republica Moldova, modalitatea legilor presupune interdicţii, încălcarea cărora prevede sancţiuni. În opinia expertului, aceasta nu este cea mai optimă cale de a motiva o persoană. În SUA, spre exemplu, cei care nu fumează au un salariu cu 15 % mai mare decît fumătorii, asta deoarece prima de asigurare obligatorie medicală pentru cei care nu şi-au făcut din acest viciu un obicei este mai mică, iar banii rămaşi le revin lor. Este un model ce poate fi pus în practică şi în scopul eradicării fenomenului pe care îl analizăm. În loc să fie pedepsiţi cei care discriminează, aceştia trebuie să fie motivaţi să se integreze, de exemplu, prin antrenarea unor reduceri de impozite pentru cei care angajează persoane din grupurile discriminate, fie persoane cu dizabilităţi, fie persoane de altă orientare sexuală, fie reprezentanţi ai unei etnii minoritare; prin motivarea la studii a celor care discriminează. Cel mai bun rezultat poate fi obţinut dacă politicile sînt îndreptate spre a face astfel, ca discriminarea să devină nerentabilă.

În ultimul timp, politicienii şi-au făcut o modă din a vorbi despre principii şi valori, dar puţini sînt cei care înţeleg că valoarea poate şi trebuie să fie expusă în realitate, nu doar în declaraţii. „Atunci cînd începi să-ţi respecţi semenii, ca pe fiinţe umane cu un set de drepturi şi calităţi, atunci cînd te înveţi să percepi lumea înconjurătoare responsabil, doar atunci te înveţi să nu discriminezi şi desigur să nu fii discriminat", subliniază Andrei Curăraru. Or, revenim la ideea expusă la început: omul are acel volum şi set de drepturi pe care şi le permite şi pe care le înţelege. Dacă tu nu-ţi cunoşti drepturile, nici nu te poţi bucura de ele. Respectiv, acele valori veridice europene, despre care se vorbeşte tot mai des în cercurile distinse şi pe la televiziuni foarte des, vin doar din practica cotidiană şi doar dacă membrii societăţii respective devin europeni prin comportament, şi mai puţin prin declaraţii.

La capitolul inegalităţilor este dificil de a determina ce înseamnă a fi egal. Totuşi, atunci cînd există o inegalitate, oricare ar fi calea pe care aceasta a fost creată, naturală sau artificială, ea trebuie compensată printr-un beneficiu, printr-o serie de motivaţii care să tindă să o excludă. „În momentul în care nu avem create condiţii care să elimine aceste bariere, trebuie să le impunem la nivel de percepţie. Asemenea instrumente ar permite ca persoana venită la un nou loc de muncă sau într-o comunitate nouă să nu simtă impactul diferit al mediului în care s-a dezvoltat. Or, foarte multe din persoanele discriminate provin dintr-un mediu defavorabil mai degrabă din punct de vedere social decît etnic", explică expertul.

În această ordine de idei, discriminarea poate viza membrii oricărei etnii, iar grupurile discriminate provin de multe ori din medii diferite. Ceea ce le reuneşte însă, sînt factorii de risc, aceştia fiind determinaţi, de cele mai dese ori, de zona geografică, comunitate sau specificul activităţii. Un exemplu concludent ar putea fi cel ce urmează. Ştiaţi că dacă un copil s-a născut într-o familie, în care mama nu are studii superioare, şansele lui de a obţine studii superioare în viitor sînt cu 20% mai mici decît în situaţia opusă. Este un caz ce demonstrează, încă o dată, că grupurile discriminate nu sînt determinate atît de aspectul fizic sau unele capacităţi ale omului, cît de datele statistice.

Un alt exemplu, de această dată referitor la zona geografică, la care apelează expertul este continentul african, unde state întregi supravieţuiesc din ajutorul umanitar. În acest sens, Andrei Curăraru atenţionează că în ajutorarea unui grup social trebuie să fim atenţi ca reprezentanţii comunităţii respective să nu ajungă a fi dependenţi de acest ajutor. În caz contrar, grupul devine şi mai discriminat, deoarece se va orienta doar spre obţinerea suportului umanitar, iar într-un final va degrada în loc să progreseze.

Revenind la politicile antidiscriminare, un aspect ce se cere menţionat este că grupul ţintă spre care acestea se orientează nu trebuie să ţină de criterii etnice, religioase sau sociale, ci trebuie să vizeze o anumită problemă: sărăcia, criminalitatea, bolile venerice. „Problema nu este determinată de faptul că persoana este de o etnie sau alta, aceleaşi boli lovesc toate etniile, aceleaşi cauze ale morţii sînt peste tot, problema loveşte acolo unde există o sursă, un factor ce predispune prezenţa ei", precizează Curăraru.

Deosebit de valoroasă în perspectiva nediscriminării este abordarea interculturală, pe care expertul o explică în felul următor: dacă vrei să ajuţi pe cineva, trebuie să-l înţelegi, nu să îi impui standardele tale. Atunci cînd vrei să integrezi o comunitate, respectul faţă de tabu-urile, faţă de dogmele şi regulile acesteia, îţi imprimă respectul membrilor comunităţii.

De menţionat este faptul că în cadrul meselor rotunde, organizate de Centrul Naţional al Romilor, experţii nu se rezumă la a explica fenomenul discriminării şi a veni cu unele propuneri, ci oferă şi un set de recomandări concrete, focusate pe direcţii bine determinate şi care urmăresc nu doar scopul de a combate practica discriminatorie în societatea noastră, ci şi de a o preveni. Vă prezentăm aceste recomandări în cele ce urmează:

Politici constructive, pragmatice şi nediscriminatorii

- Politici bazate pe situaţia reală, şi nu pe preconcepţii;
- Utilizarea studiilor, anchetelor, implicarea populaţiei şi a experţilor de etnie romă în formularea politicilor;
- Promovarea unei abordări similare în rîndul tuturor părţilor implicate;
- Asigurarea respectării valorilor UE (drepturile omului, demnitate, nediscriminare etc);
- Să se ia în considerare aspectul inegalităţilor socio-economice suferite de romi şi să se susţină şansele egale ale romilor în raport cu alte etnii.

Vizarea explicită, dar nu exclusivă

- Politicile orientate către grupuri „deschise" (de exemplu, grupuri vulnerabile, persoane care trăiesc în zone defavorizate, grupuri dezavantajate etc.), cu o menţiune explicită potrivit căreia acestea includ comunitatea romă;
- Dezvoltarea politicilor destinate cartierelor marginalizate social şi nu unor grupuri (etnice) distincte;
- Să se acorde atenţie potenţialului impact negativ al politicilor mai ample destinate soluţionării problemelor specifice ale romilor, în special incluziunea socială a acestora.

Abordarea interculturală

- Să se promoveze învăţarea interculturală (de exemplu, sesiuni de formare, materiale de informare) şi înţelegerea reciprocă;
- Să se evidenţieze schimburile interculturale şi rolul mediatorilor interculturali;
- Implicarea persoanelor de etnii diferite în conceperea, punerea în aplicare şi evaluarea politicilor şi activităţilor;
- Să se ia în considerare specificităţile culturale ale comunităţilor rome atunci cînd sînt trasate anumite politici (de exemplu, cunoaşterea tabu-urilor etc);
- Să se acorde atenţie tendinţelor culturale în comunicare, precum şi în derularea şi în esenţa politicilor şi activităţilor.

Vizarea abordării integratoare

- Să se sprijine în mod activ desegregarea prin promovarea unor abordări integrate;
- Evitarea măsurilor care riscă să consolideze segregarea sau chiar să creeze noi forme de segregare şi plasarea accentului pe impactul pe termen lung al politicilor şi proiectelor;
- Analizarea riscului de discriminare indirectă (atunci cînd măsuri aparent neutre creează în cele din urmă bariere suplimentare pentru romi);

Conştientizarea dimensiunii genului

- Să fie tratate şi nevoile specifice ale femeilor de etnie romă în conceperea, punerea în aplicare şi evaluarea politicilor şi activităţilor antidiscriminatorii;
- Să se acorde atenţie aspectelor conexe (de exemplu, discriminarea multiplă, violenţa domestică, exploatarea, accesul la sănătate/îngrijirea copiilor);
- Implicarea activităţii femeilor de etnie romă în organismele consultative şi în comisiile de monitorizare.

Transferul politicilor bazate pe dovezi

- Utilizarea şi combinarea informaţiilor existente şi, după caz, colectarea datelor (în conformitate cu normele de protecţie a datelor personale) în vederea monitorizării evoluţiilor proiectelor şi politicilor;
- Să se ia în considerație rezultatele obţinute prin diverse procese iniţiate (de exemplu, Reţeaua EURoma, Platforma europeană pentru incluziunea romilor, Deceniul de incluziune a romilor);
- Preluarea exemplelor şi experienţei de lucru cu alte grupuri vulnerabile;
- Utilizarea informaţiilor din surse ce provin inclusiv din afara UE;
- Promovarea schimbului de informaţii şi de experienţe în rîndul statelor ce se confruntă cu aceleaşi probleme.

Utilizarea instrumentelor Uniunii Europene

- Utilizarea şi promovarea legislaţiei UE care sprijină incluziunea romilor (directive, decizii-cadru);
- Utilizarea şi promovarea instrumentelor financiare ale UE care sprijină incluziunea romilor (de exemplu, fondurile structurale etc);
- Utilizarea şi promovarea instrumentelor politice ale UE, care sprijină incluziunea romilor (de exemplu, procesele de coordonare, declaraţiile politice etc);
- Utilizarea celor 10 principii de bază comune ca tabelă de marcaj, atunci cînd se evaluează instrumentele UE;
- Solicitarea informaţiilor specializate din partea reţelei EURoma cu privire la utilizarea fondurilor structurale pentru romi;
- Utilizarea posibilităţii evaluărilor inter pares pentru a învăţa din cele mai avansate practici;
- Iniţierea procesului de cooperare cu guvernele naţionale, pentru a obţine angajamentele ferme ale acestora cu privire la utilizarea fondurilor structurale şi a altor instrumente financiare pentru incluziunea romilor.

Implicarea autorităţilor regionale şi locale

- Amplificarea gradului de cunoaştere a politicilor şi instrumentelor UE în rîndul autorităţilor regionale şi locale;
- Să se acorde o atenţie deosebită punerii în aplicare a politicilor de incluziune la nivel regional şi local;
- Implicarea autorităţilor regionale şi locale în conceperea, monitorizarea şi evaluarea politicilor de incluziune a romilor.

Implicarea societăţii civile si participarea activă a romilor

- Consultarea şi implicarea ONG-urilor, personalului academic şi reprezentanţilor romilor în toate etapele elaborării politicilor antidiscriminare;
- Să se beneficieze de expertiza şi de reţelele de difuzare ale societăţii civile;
- Organizarea dezbaterilor publice pe parcursul procesului politic;
- Implementarea măsurilor privind acţiunile pozitive pentru încurajarea participării romilor la viaţa publică;
- Promovarea oportunităţilor de ocupare a forţei de muncă pentru romi prin includerea acţiunilor pozitive în strategiile de resurse umane, precum organizarea de cursuri de formare profesională, stagii sau vizite la companii destinate comunităţilor rome.

Factori de succes. Pentru a fi eficientă, abordarea integratoare a nediscriminării trebuie:

- Să fie inclusă într-un cadru mai larg de măsuri pentru promovarea egalităţii şi combaterea discriminării, care să cuprindă, printre altele, legislaţie şi colectare de date;
- Să fie luată în considerare în toate etapele definirii politicilor;
- Să fie aplicată în mod egal oriunde se aplică legislaţia UE în materie de nediscriminare;
- Să i se aloce resursele umane şi financiare corespunzătoare (formarea personalului este esenţială în acest sens);
- Să aibă la bază o cerinţă legală impusă autorităţilor publice de a garanta includerea completă a abordării integratoare a nediscriminării în cadrul activităţilor pe care le desfăşoară;
- Să beneficieze de un sprijin politic puternic;
- Să se asigure că toate părţile interesate implicate în proces au o înţelegere comună a scopurilor sale;
- Să fie asumată de factorii politici ca parte integrată a proceselor de definire a politicilor, concepere a programelor şi elaborare a legilor.

Dreptul menţionează că cluburile de dezbateri organizate de Centrul Naţional al Romilor reprezintă o parte componentă a proiectului „Promovarea diversităţii - Combaterea discriminării", finanţat de Fundaţia Soros - Moldova. Proiecul are scopul de a combate fenomenul discriminării prin promovarea diversităţii etnice în Republica Moldova, precum şi creşterea gradului de acces la justiţie prin monitorizarea cazurilor de discriminare faţă de romi şi susţinerea lor în instanţa de judecată, informarea romilor despre drepturile şi libertăţile fundamentale din cadrul proiectului respectiv.

Una din activităţile proiectului vizează promovarea diversităţii etnice, în special a romilor, prin intermediul diferitor activităţi culturale şi educaţionale, organizarea unor serii de dezbateri publice între studenţii romi şi cei neromi.

Lilia DUMINICA

Rusia se pronunţă în favoarea unui statut special al Transnistriei în cadrul Republicii Moldova

Rusia porneşte de la principiul recunoaşterii integrităţii teritoriale a Republicii Moldova în procesul de soluţionare a crizei transnistrene, a comunicat Ministerul rus de Externe.

„În legătură cu zvonurile privind presupusa poziţie a Rusiei în conflictul transnistrean, confirmăm consistenţa poziţiei Rusiei în legătură cu suveranitatea şi integritatea teritorială a Republicii Moldova cu condiţia de a nu se renunţa la principiul neutralităţii, stipulat în Constituţie", precizează diplomaţia rusă.

„Pe această bază, ne pronunţăm în favoarea unei soluţii politice coordonate pe termen lung care să garanteze un statut special al regiunii Transnistria în cadrul statului moldovean. Respectăm poziţia conform căreia, reuniunea programată la Moscova pe 21 iunie va permite reluarea negocierilor oficiale în formatul 5 + 2, un lucru solicitat de OSCE, de SUA şi de Uniunea Europeană", se menţionează în comunicat.

Precizăm că diplomaţii moldoveni au părăsit recepţia organizată de Ambasada Rusiei cu ocazia sărbătoririi independenţei Rusiei, în momentul în care ambasadorul rus Valeri Kuzmin l-a prezentat, în mod oficial, pe Vladimir Iastrebceac, drept ministru de Externe al Transnistriei.

Refugiaţii versus legislaţia

Găsirea unui loc de muncă, continuarea studiilor sau acordarea ajutorului medical – sînt principalele probleme cu care se confruntă refugiaţii din R. Moldova. Acest lucru se întîmplă din cauza că ei nu au cetăţenie, la care pot pretinde, conform legislaţiei, după opt ani de aflare pe teritoriul ţării. Despre dificultăţile şi impedimentele refugiaţilor s-a discutat recent la Chişinău, în cadrul unui seminar pentru jurnalişti, organizat cu susţinerea Agenţiei ONU pentru Refugiaţi UNHCR.

La eveniment au fost prezenţi avocaţi, precum şi mai mulţi refugiaţi sau apatrizi. Deşi articolul 14 din Declaraţia Universală a Drepturilor Omului prevede că „în caz de persecuţie, orice persoană are dreptul de a căuta azil şi de a beneficia de azil în alte ţări", ONG-iştii susţin că acesta nu se prea respectă. „Din păcate, pe teritoriul nostru acest articol nu se respectă în toate cazurile şi persoana care acţionează în conformitate cu el poate nimeri la comisariatul de poliţie pentru cercetarea ulterioară sau să se aleagă cu un dosar penal", a declarat Oleg Palii, avocat la centrul de Drept al Avocaţilor.

Organizatorii seminarului au menţionat, de asemenea, importanţa cunoaşterii de către populaţie a informaţiei despre refugiaţi. Acest lucru e necesar, subliniază ei, din simplul fapt că mulţi îi confundă cu emigranţii, ceea ce este incorect. „Un emigrant nu este, în acelaşi timp, un refugiat, în timp ce un refugiat poate fi emigrant, deoarece el se deplasează pe un anumit spaţiu geografic", a subliniat reprezentantul UNHCR în Moldova. Totodată, s-a precizat că oamenii nu îşi părăsesc propriile cămine doar pentru că au fost persecutaţi, din cauza conflictelor religioase, pentru că au o altă opinie sau că ar aparţine unui grup social. Acest lucru se întîmplă şi atunci cînd fug din faţa calamităţilor naturale.

Potrivit datelor UNCHR, anual în lume sînt strămutate forţat 43 de milioane de persoane. Cele mai multe dintre ele provin din Palestina. Contrar opiniei publice, statele în curs de dezvoltare găzduiesc mai multe persoane care cer azil. Numai Pakistanul are pe teritoriul său aproape două milioane de refugiaţi. În R. Moldova sînt înregistraţi refugiaţi din Armenia, Rusia, Afganistan, Kîrgîzstan ş.a.

Cronică

Copiere masivă la bacalaureat. 170 de lucrări au fost anulate

Premieră la bacalaureat. 170 de lucrări au fost anulate după ce s-a dovedit că au conţinut identic sau au fost scrise de alte mîini decît ale absolvenţilor. De asemenea, o preşedintă a unui centru de bacalaureat a fost demisă. Ministerul Educatiei a convocat o şedinţă extraordinară la care a examinat neregulile înregistrate la examene.

Funcţionarii de la agenţia de evaluare din cadrul Ministerului Educaţiei au avut surpriza să găsească lucrări cu un conţinut identic. Culmea a constituit-o satul Valea-Perjei din raionul Ciadîr-Lunga, unde toate lucrările scrise la germană aveau acelaşi conţinut.

Şi în Capitală au fost găsite nereguli. Colegiul pedagogic „Alexei Mateevici" a devenit celebru după ce supraveghetorii au confiscat de la elevi zeci de telefoane mobile. Acestea au fost un instrument popular de copiere la sesiunea de bacalaureat din acest an, spun funcţionarii Ministerului Educaţiei.

Preşedinta centrului de bacalaureat unde a fost găsită această lucrare a fost demisă de la conducerea centrului. Ea nu va mai avea dreptul să facă parte din comisii de bacalaureat timp de 3 ani. Interdicţii similare au primit şi alţi şefi ai centrelor de bacalaureat.

Neregulile nu se incheie aici. Pe mîna funcţionarilor de la minister au ajuns şi lucrări scrise cu culori diferite sau chiar de mîini diferite.

Lucrările au fost examinate la o şedinţă extraordinară a Consiliului Naţional de examen, convocată de ministrul Educaţiei. Aceasta a durat în jur de 3 ore şi s-a desfăşurat cu uşile închise. Elevii ale căror lucrări au fost anulate vor susţine repetat bacalaureatul la începutul lunii iulie.

Pedepsiţi cu închisoarea pentru violenţă în familie

Doi bărbaţi, unul din Edineţ şi altul din Capitală, au fost pedepsiţi penal pentru violenţă în familie.

Potrivit procurorilor, bărbatul din Edineţ, fiind sub influenţa alcoolului, a venit în ospeţie la părinţi. El i-a numit cu cuvinte necenzurate, după care i-a luat la pumni pe ambii.

O lună mai devreme, făptaşul a mai încălcat legea, pentru că a condus un automobil în stare de ebrietate fără permis de conducere.

Pînă la pronunţarea sentinţei învinuitul s-a aflat în arest pe o perioadă de aproximativ o lună, iar recent a fost condamnat la 186 ore de muncă neremunerată în folosul comunităţii.

În cel de-al doilea caz, un bărbat de 38 ani din Capitală şi-a bătut fiul minor, după care i-a pus mîna în flăcările arăgazului. În aşa mod, copilul a fost pedepsit pentru că ar fi furat cîteva lucruri din casa bunicii.

Instanţa de judecată a stabilit inculpatului o pedeapsă de 11 luni de închisoare cu suspendarea executării pedepsei.

Afacere cu droguri, anihilată de oamenii legii

Poliţia a dat peste cap o afacere cu droguri, pusă bine pe roate. Este vorba despre o filieră de preparare şi distribuire a drogurilor de origine vegetală şi opiu acetilat, pe teritoriul

Chişinăului.

Poliţiştii au identificat şi reţinut două persoane, implicate în afaceri cu droguri. Este vorba despre o femeie şi un bărbat, în vîrstă de 39 şi, respectiv, 45 de ani, domiciliaţi în Chişinău.

Concubinii au fost surprinşi de forţele de ordine în momentul în care preparau droguri. Pentru a-şi pune afacerea pe roate, bănuiţii au instalat în curtea casei o vagonetă pe care au reutilat-o într-un adevărat laborator specializat în sustragerea opiului din paie de mac.

Forţele de ordine au ridicat de la domiciliul şi din vagoneta „afaceriştilor" circa 10 kg de paie de mac, 2 sticle de masă plastică a cîte 0,75 litri de opiu acetilat, seringi cu urme de opiu, ustensile necesare pentru prepararea substanţelor narcotice. Dacă drogurile depistate ajungeau pe piaţa neagră, preţul acestora se ridica la circa 50 de mii de lei.

Cei doi erau şi consumatori activi, bărbatul aflîndu-se la evidenţa Dispensarului narcologic. Suspecţii riscă de la 7 pînă la 15 ani de închisoare.

Hoţ de apartamente, prins de poliţie

Un tînăr în vîrstă de 24 ani, originar din or. Vulcăneşti, care a încercat să sustragă dintr-o locuinţă mai multe bunuri materiale, a fost reţinut la 4 iunie de către ofiţerii Comisariatului de poliţie Centru. Acesta este bănuit de comiterea mai multor furturi din locuinţe în sectorul Centru al mun. Chişinău, pricinuind proprietarilor pagube materiale în valoare de peste 140 mii lei.

Suspectul a reuşit, pe parcursul lunilor mai-iunie 2011, să pătrundă în trei locuinţe de unde a sustras sume băneşti, aparate audio-video, un pistol de model „Beretta" şi alte bunuri materiale. Metoda de pătrundere a individului era deteriorarea geamului sau a lacătului situate la parter.

Ulterior forţele de ordine au stabilit că acesta a mai fost în conflict cu legea, fiind judecat pentru infracţiuni analogice. Este de menţionat că în rezultatul cercetărilor automobilului acestuia de model „Audi A6", poliţia a depistat marihuană. La fel s-a constatat că tipul se afla în stare de ebrietate narcotică.

În prezent, hoţul este cercetat penal pentru furt în stare de arest, însă oamenii legii verifică complicitatea lui şi în alte cazuri similare înregistrate pe teritoriul Capitalei. El riscă să facă de la 7 la 12 ani de închisoare.

Potrivit CGP, pe parcursul anului curent, poliţia a înregistrat 406 furturi din locuinţe, dintre care în 259 cazuri au fost stabiliţi făptaşii.

Agenţia Medicamentului amendată pentru anticoncurenţă la achiziţia insulinei

Agenţia Medicamentului a fost sancţionată pentru încălcarea normelor legale şi acţiuni de limitare a concurenţei la achiziţiile publice de insulină, în cadrul Programului Naţional „MoldDiab" pentru anii 2009-2010. Astfel, s-a decis sancţionarea a doi agenţi economici din domeniul farmaceutic.

Potrvit ANPC, cei doi agenţi economici, învingători permanenţi, au participat la aceste licitaţii prin înţelegere secretă cu privire la preţuri şi volume pentru insulinele solicitate de Agenţia Medicamentului.

Agenţia Antimonopol va intenta acţiuni în instanţa judecătorească referitoare la încasarea de la agenţii economici în cauză 1% din venitul obţinut prin încălcarea legislaţiei cu privire la protecţia concurenţei.

De asemenea, ANPC a decis şi sancţionarea a trei agenţi de publicitate pentru încălcarea legislaţiei cu privire la protecţia concurenţei. Aceştia au plasat publicitatea băuturilor alcoolice în locuri publice, ceea este interzis.

Un copil pe bicicletă a dat într-o gură de canal descoperită

Incidentul neobişnuit s-a produs recent, pe o stradă de lîngă Grădina Botanică din Capitală. Băiatul de 12 ani se plimba prin zonă cînd a dat peste o gură de canal descoperită şi a ajuns la spital.

El spune că se juca împreună cu mai mulţi copii, cînd a nimerit cu roata în canal şi a fost proiectat într-un copac. Plin de sînge, copilul a fost internat la spitalul de copii, iar acum starea sa este satisfăcătoare. Interesant este că după incident, gura de canal era deja acoperită.

Potrivit medicilor, băiatul locuieşte la rude în sectorul Botanica, nu are tată, iara mama sa este în Italia.

Mirela, ucisă înainte de ultimul examen

O tînără din raionul Edineţ a fost înjunghiată mortal în stradă.

Pe 13 iunie, în timp ce mergea spre staţia de microbuz din satul Gordineşti, raionul Edineţ, o liceană în vîrstă de 18 ani a fost înjunghiată mortal cu un cuţit. Potrivit unor săteni, omorul a fost săvîrşit de către fostul prieten al acesteia, Alexandru Cojocaru, în vîrstă de 25 de ani.

Incidentul a avut loc luni dimineaţa, cînd tînăra mergea să susţină ultimul examen de Bac, la o distanţă de vreo 200 de metri de staţie, pe o ulicioară din sat. Fata a fost văzută împreună cu Alexandru Cojocaru, care încerca să o intimideze. Oamenii care lucrau prin grădini au alergat la ei şi au strigat să o lase în pace, dar deja era prea tîrziu. Tînăra a decedat în urma plăgilor de cuţit din regiunea abdomenului, spatelui şi toracelui. După săvîrşirea crimei, făptaşul a fugit înspre viile satului.

Medicul de familie din Gordineşti, Eugenia Deleu, a declarat că Mirela Bobuţac provine dintr-o familie de gospodari, fiind unul din cei doi copii, fratele mai mare aflîndu-se, împreună cu tatăl lor, la muncă în Rusia. „Era o fată educată şi învăţa bine la liceul din sat. Ea nu voia să se întîlnească cu el, pentru că el avea purtări neadecvate şi era în evidenţa poliţiei", ne-a spus medicul.

Potrivit acestuia, eleva a fost văzută certîndu-se cu tînărul de mai multe ori, iar acum mai bine de o lună de zile aceasta a fost agresată fizic de către Alexandru Cojocaru, el încercînd să-i scoată ochii, pentru că fata refuza să comunice cu el.

Eugenia Deleu a mai spus că „băiatul la fel este dintr-o familie de gospodari. Are doi fraţi mai mari, unul locuieşte în Italia cu soţia, iar celălalt şi-a întemeiat în Rusia o familie".

Talentată, educată şi liniştită – aşa o cunoştea şi profesoara de limba română, Elena Gruşca, care a menţionat că Mirela mergea des la biserică, ea cînta în corul bisericesc.

Şi colegele de clasă sînt zguduite de moartea prietenei lor. „Pe ea o iubeau şi o respectau toţi colegii", ne-a spus printre lacrimi prietena Mirelei, Iana Gruşca.

Potrivit şefei Centrului de presă al Departamentului de poliţie, MAI, Olga Baciu, victima ar fi fost iubita acestuia, iar pe 6 iunie curent a depus o plîngere pe numele lui Alexandru Cojocaru, care a fost judecat anterior pentru huliganism şi alte infracţiuni.

Oamenii legii au instalat filtre în tot oraşul pentru a reţine infractorul. Conform art.145 Cod penal al RM, acesta riscă detenţie pe viaţă.

Cor. DREPTUL

Noi vectori de colaborare între instituţiile vamale din Moldova şi Ucraina

Conducerea Serviciului Vamal al Republicii Moldova a avut recent o întrevedere cu reprezentanţii Serviciului Vamal de Stat al Ucrainei. Evenimentul s-a desfăşurat în oraşul Moghiliov-Podolsk. În cadrul întrunirii au fost făcute totalurile colaborării instituţiilor în domeniul activităţii vamale, trasate noile sarcini de sincronizare a eforturilor de conlucrare şi remarcate eforturile de contracarare a traficului ilicit de mărfuri.

În acest context, Tudor Baliţchi, director general al Serviciului Vamal al Republicii Moldova şi Igor Kaletnik, preşedintele Serviciului Vamal de Stat al Ucrainei, au semnat 6 documente interinstituţionale bilaterale, implementarea prevederilor cărora are drept scop fluidizarea traficului de mărfuri şi călători prin posturile vamale ale ambelor ţări. Vă prezentăm mai jos aceste acorduri:

1. Declaraţia comună a Serviciului Vamal al Republicii Moldova, administraţiei publice locale a raioanelor Briceni, Ocniţa, Donduşeni, Soroca şi Serviciului Vamal de Stat al Ucrainei, administraţiei regionale de stat Viniţa, referitoare la dezvoltarea colaborării transfrontaliere.

Prevederile acestui document urmăresc scopul menţinerii şi dezvoltării legăturilor reciproce între locuitorii raioanelor transfrontaliere în sfera comunitară şi social-economică. În acest sens, colaboratorii vamali ai ambelor ţări vor crea condiţii confortabile pentru cetăţeni de traversare a hotarului moldo-ucrainean, punînd în aplicare dezideratul dezvoltării relaţiilor comercial-economice ale locuitorilor din zonă prin implicarea reprezentanţilor Serviciilor Vamale din Moldova şi Ucraina în procesul de examinare a problemelor şi realizarea proiectelor ce vizează dezvoltarea regiunilor transfrontaliere. În calitate de pîrghii au fost menţionate eficientizarea colaborării între administraţiile vamale şi locale ale ambelor ţări în domeniul dezvoltării infrastructurii posturilor de trecere de la hotarul moldo-ucrainean şi elaborarea propunerilor şi măsurilor concrete în proiectele administraţiilor locale.

Semnarea declaraţiei se va răsfrînge pozitiv asupra acţiunilor comune prin soluţionarea operativă a problemelor de infrastructură şi a comerţului din zonă. Documentul din sfera colaborării transfrontaliere vine să completeze diferitele iniţiative şi proiecte comune cu efect economic, cultural, din domeniul migraţiei şi ecologiei mediului pentru regiunile contractante, administraţiile locale fiind în conlucrare permanentă. Acest deziderat al dezvoltării colaborării transfrontaliere vine în unison cu vectorul trasat de către politica de bună vecinătate şi colaborare dintre Republica Moldova şi Ucraina pentru administraţia teritoriilor limitrofe.

2. Protocolul de cooperare între Serviciul Vamal al Republicii Moldova şi Serviciul Vamal de Stat al Ucrainei în domeniul facilitării traversării de către cetăţeni a hotarului moldo-ucrainean în perioada de vară.

Documentul a fost elaborat în conformitate cu Acordul între Guvernele celor două state cu privire la punctele de trecere peste hotarul de stat moldo-ucrainean şi simplificarea modalităţilor de traversare a lui de către cetăţenii care locuiesc în raioanele transfrontaliere, semnat la Chişinău la 11 martie 1997, cu preconizarea art.2 din Acordul între Guvernul Republicii Moldova şi Cabinetul de miniştri al Ucrainei cu privire la colaborare şi ajutorul reciproc în domeniul vamal, semnat la Kiev la 18 august 1999 şi prevederilor Protocolului semnat la Odesa la 20 iulie 2010 între Serviciul Vamal din cadrul Ministerului Finanţelor al Republicii Moldova şi Serviciul Vamal de Stat al Ucrainei despre acţiunile reciproce în punctele de trecere a hotarului de stat moldo-ucrainean.

Protocolul reiterează necesitatea de adoptare a măsurilor adecvate în cazul apariţiei rîndurilor de unităţi de transport, inclusiv prin crearea locurilor de muncă suplimentare. O noutate este faptul schimbului de formulare vamale tipizate, care necesită completare şi prezentare organelor vamale în punctele de trecere a frontierei de către călători.

Semnarea documentului reprezintă un efort de conştientizare a importanţei dezvoltării turismului în Moldova şi Ucraina şi rolului care este rezervat în acest proces vămilor şi astfel a fost confirmată oportunitatea adoptării tuturor măsurilor de sporire a capacităţilor de fluidizare a traficului de transport şi călători prin punctele de trecere, în primul rînd asigurarea deservirii vamale şi vămuirea mărfurilor cetăţenilor-călători care sosesc pe teritoriul Moldovei şi Ucrainei în scopuri turistice şi la odihnă.

3. Declaraţia Serviciului Vamal al Republicii Moldova şi Serviciului Vamal de Stat al Ucrainei cu privire la trecerea în regim prioritar peste hotarele vamale ale Republicii Moldova şi Ucraina a producţiei pomilegumicole.

La baza elaborării acestui document a stat tendinţa de simplificare a executării procedurilor vamale referitoare la producţia pomilegumicolă crescută pe teritoriile Republicii Moldova şi a Ucrainei. În acest sens au fost trasate regulile de creare a condiţiilor favorabile de trecere în regim prioritar peste hotarele vamale ale Republicii Moldova şi Ucrainei a producţiei pomilegumicole în scopul impulsionării comerţului.

Semnarea acestui document reprezintă confirmarea tendinţei enunţate anterior de facilitare a vămuirii producţiei agricole, inclusiv a celei aflate în regim de tranzit. Exportul acestui tip de producţie face parte din aspectele de importanţă strategică pentru economia ambelor ţări, unde sectorul agricol tradiţional este orientat spre exportul de fructe şi legume.

4. Declaraţia Serviciului Vamal al Republicii Moldova şi Serviciului Vamal de Stat al Ucrainei cu privire la aplicarea „Sistemului de înştiinţare despre apariţia situaţiilor excepţionale la hotarul moldo-ucrainean”.

Este un document ce prevede introducerea sistemului de înştiinţare despre apariţia la hotarul moldo-ucrainean a unor situaţii excepţionale cu caracter natural sau tehnic, în particular blocarea punctelor de trecere, sursa fiind calamităţile naturale, accidente de transport, scurgerea substanţelor chimice sau radioactive periculoase, care pun în pericol viaţa şi sănătatea oamenilor, avarii sau sabotaj în sistemele informaţionale. Pentru omiterea acelor impedimente ce nu depind de voinţa angajaţilor, au fost trasate reperele de coordonare a acţiunilor comune, mecanismul de înştiinţare implicînd planuri de acţiuni concrete, care vor fi executate cu respectarea rigorilor de minimalizare a riscului şi restabilirea în termene optime a procedurii de traversare a hotarului.

5. Regulile interdepartamentale de conduită ale persoanelor cu funcţii de răspundere în organele vamale ale Republicii Moldova şi Ucrainei din punctele de trecere a hotarului.

Actul stabileşte cerinţele generale ce ţin de etica de comportament al persoanelor cu funcţii de răspundere în organele vamale ale Republicii Moldova şi Ucrainei din punctele de trecere a hotarului, pe care trebuie să le respecte în timpul executării obligaţiunilor de serviciu. Sînt elaborate criteriile de asigurare a nivelului de etică a comportamentului persoanelor cu funcţii de răspundere şi lărgite posibilităţile membrilor societăţii de a estima calitatea activităţii Serviciilor Vamale ale Moldovei şi Ucrainei. Scopul documentului este de a forma o imagine pozitivă organelor vamale, păstrarea reputaţiei colaboratorilor, sporirea autorităţii organelor vamale şi credibilităţii faţă de ele a cetăţenilor.

Regulile interdepartamentale de conduită în punctele de trecere a hotarului sînt orientate preponderent spre asigurarea disciplinei şi respectarea standardelor de conduită în relaţiile dintre vameşi şi cetăţenii care traversează hotarul de stat fiind supuşi controlului vamal. În contextul profilaxiei corupţiei şi informarea pe larg a publicului despre cutumele obligatorii ale angajaţilor Serviciilor Vamale ale celor două state vor fi adoptate toate măsurile de atragere la colaborarea efectivă a administraţiei vamale şi cetăţeni. Scopul scontat este eradicarea fenomenului corupţional şi crearea condiţiilor de activitate cu evitarea încălcărilor.

6. Protocolul de intenţii între Serviciul Vamal al Republicii Moldova şi Serviciul Vamal de Stat al Ucrainei cu privire la colaborarea în domeniul vamal.

Protocolul de intenţii prevede un spectru larg de colaborări, esenţiale fiind acţiunile reciproce în procesul de atragere a ajutorului tehnic internaţional. Acest deziderat este cu atît mai important în contextul intenţiei serviciilor vamale de implementare a standardelor europene şi internaţionale în procesul de integrare. În acest scop, părţile care au semnat protocolul vor elabora şi promova proiecte importante de modernizare a vămii. O propunere concretă în acest sens este proiectul edificării punctului de trecere „Unguri - Broniţa” şi construcţiei căilor de acces, finanţarea cărora este preconizată să vină din partea Comisiei Europene pe parcursul anilor 2010-2012. Bugetul general constituie 18 mln 460 mii euro defalcate în părţi egale Moldovei şi Ucrainei, constituind un ajutor pentru reformarea infrastructurii în conformitate cu standardele Uniunii Europene.

Protocolul mai prevede dezvoltarea în ascensiune a colaborării în domeniul instruirii profesionale. În acest scop va fi elaborat un proiect de hotărîre între Centrul de Instruire a colaboratorilor vamali din Republica Moldova şi Academia Serviciului Vamal al Ucrainei. Intenţia este plauzibilă luînd în considerare faptul că acestei instituţii de învăţămînt din Ucraina i-a fost conferit statutul de Centru de Instruire Regional al Organizaţiei Mondiale a Vămilor.

Lilia DUMINICA

Credit de 20 milioane de dolari pentru tehnologii informaţionale

Banii sînt destinaţi pentru transformarea prestării serviciilor publice selectate prin utilizarea tehnologiilor informaţionale şi comunicaţionale (TIC).

Consiliul director al Băncii Mondiale a aprobat vineri, 10 iunie, un credit oferit Republicii Moldova în sumă de 20 milioane dolari, potrivit unui comunicat de presă al instituţiei financiare.

Banii vor fi utilizaţi pentru a susţine agenda Guvernului care a identificat următoarele priorităţi: implementarea unei platforme comune în cadrul Guvernului pentru a reduce pierderile şi dublările în centrele informaţionale multiple, a promova spiritul inovator şi obţine agilitate sporită în elaborarea şi prestarea serviciilor publice; transformarea proceselor guvernamentale în vederea sporirii eficienţei administraţiei publice prin utilizarea TIC; elaborarea serviciilor electronice pentru cetăţeni şi afaceri; adoptarea unui cadru de reglementare a guvernării electronice conform celor mai bune practici internaţionale, inclusiv deschiderea accesului cetăţenilor şi afacerilor la datele guvernamentale.

Proiectul transformarea electronică a guvernării îşi propune să sprijine angajamentul Guvernului pentru deschidere şi transparenţă şi agenda sa de integrare cu Uniunea Europeană. Ca primă mişcare în direcţia unui grad sporit de transparenţă, Guvernul Republicii Moldova a lansat recent iniţiativa Open Government Data (OGD), primele 92 seturi de date fiind deja publicate pe portalul OGD (http://data.gov.md) din 15 aprilie 2011, inclusiv date exhaustive despre cheltuielile publice. Alte 12 seturi de date sînt în proces de a fi dezvăluite în format deschis pentru a mandata societatea civilă şi întreprinderile mici şi mijlocii (IMM) să ceară o guvernare mai bună, responsabilitate şi servicii îmbunătăţite. Parteneriatele şi schimburile de cunoştinţe cu liderii pe plan global în domeniul guvernării electronice, precum Singapore, Estonia, SUA şi India, ajută Guvernul Republicii Moldova să formuleze o viziune clară a agendei de transformare a guvernării prin intermediul TIC şi să sporească capacitatea de implementare pentru prestarea eficientă a serviciilor electronice.

• *La solicitarea cititorilor*

Concediul anual plătit

Dreptul la concediu de odihnă anual plătit este garantat pentru toţi salariaţii. Dreptul la concediu de odihnă anual nu poate fi obiectul vreunei cesiuni, renunţări sau limitări. Orice înţelegere prin care se renunţă, total sau parţial, la acest drept este nulă. Orice salariat care lucrează în baza unui contract individual de muncă beneficiază de dreptul la concediu de odihnă anual. Tuturor salariaţilor li se acordă anual un concediu de odihnă plătit, cu o durată minimă de 28 de zile calendaristice, cu excepţia zilelor de sărbătoare nelucrătoare. Pentru salariaţii din unele ramuri ale economiei naţionale (învăţămînt, ocrotirea sănătăţii, serviciul public etc.), prin lege organică, se poate stabili o altă durată a concediului de odihnă anual (calculată în zile calendaristice). În vechimea în muncă care dă dreptul la concediu de odihnă anual se includ:

a) timpul cînd salariatul a lucrat efectiv;

b) timpul cînd salariatul nu a lucrat de fapt, dar i s-a menţinut locul de muncă (funcţia) şi salariul mediu integral sau parţial;

c) timpul absenţei forţate de la lucru – în cazul eliberării nelegitime din serviciu sau transferului nelegitim la o altă muncă şi al restabilirii ulterioare la locul de muncă;

d) timpul cînd salariatul nu a lucrat de fapt, dar şi-a menţinut locul de muncă (funcţia) şi a primit diferite plăţi din bugetul asigurărilor sociale de stat, cu excepţia concediului parţial plătit pentru îngrijirea copilului pînă la vîrsta de 3 ani;

e) alte perioade de timp prevăzute de convenţiile colective, de contractul colectiv sau de cel individual de muncă, de regulamentul intern al unităţii.

Dacă convenţiile colective, contractul colectiv sau cel individual de muncă nu prevăd altfel, în vechimea în muncă, care dă dreptul la concediul de odihnă anual, nu se includ:

a) timpul absenţei nemotivate de la lucru;

b) perioada aflării în concediu pentru îngrijirea copilului pînă la vîrsta de 6 ani;

c) perioada aflării în concediu neplătit cu o durată mai mare de 14 zile calendaristice;

d) perioada suspendării contractului individual de muncă, cu excepţia cazurilor concediului de maternitate, boală sau traumatism, carantină, urmare a cursului de formare profesională sau de stagiere cu scoaterea din activitate pe o perioadă mai mare de 60 de zile calendaristice.

Concediul de odihnă pentru primul an de muncă se acordă salariaţilor după expirarea a 6 luni de muncă la unitatea respectivă. Înainte de expirarea a 6 luni de muncă la unitate, concediul de odihnă pentru primul an de muncă se acordă, în baza unei cereri scrise, următoarelor categorii de salariaţi:

a) femeilor – înainte de concediul de maternitate sau imediat după el;

b) salariaţilor în vîrstă de pînă la 18 ani;

c) altor salariaţi, conform legislaţiei în vigoare.

Concediul de odihnă pentru primul an de muncă poate fi acordat salariatului şi înainte de expirarea a 6 luni de muncă la unitate. Salariaţilor transferaţi dintr-o unitate în alta concediul de odihnă anual li se poate acorda şi înainte de expirarea a 6 luni de muncă după transfer. Concediul de odihnă anual pentru următorii ani de muncă poate fi acordat salariatului, în baza unei cereri scrise, în orice timp al anului, conform programării stabilite. Concediul de odihnă anual poate fi acordat integral sau, în baza unei cereri scrise a salariatului, poate fi divizat în părţi, una dintre care va avea o durată de cel puţin 14 zile calendaristice. Concediul de odihnă anual se acordă salariatului în temeiul ordinului (dispoziţiei, deciziei, hotărîrii) emis de angajator.

Programarea concediilor de odihnă anuale pentru anul următor se face de angajator, de comun acord cu reprezentanţii salariaţilor, cu cel puţin 2 săptămîni înainte de sfîrşitul fiecărui an calendaristic. La programarea concediilor de odihnă anuale se ţine cont atît de dorinţa salariaţilor, cît şi de necesitatea asigurării bunei funcţionări a unităţii. Salariaţilor ale căror soţii se află în concediu de maternitate li se acordă, în baza unei cereri scrise, concediul de odihnă anual concomitent cu concediul soţiilor. Salariaţilor în vîrstă de pînă la 18 ani, părinţilor care au 2 şi mai mulţi copii în vîrstă de pînă la 16 ani sau un copil invalid şi părinţilor singuri care au un copil în vîrstă de pînă la 16 ani concediile de odihnă anuale li se acordă în perioada de vară sau, în baza unei cereri scrise, în orice altă perioadă a anului. Programarea concediilor de odihnă anuale este obligatorie atît pentru angajator, cît şi pentru salariat. Salariatul trebuie să fie prevenit, în formă scrisă, despre data începerii concediului cu cel puţin 2 săptămîni înainte.

Pentru perioada concediului de odihnă anual, salariatul beneficiază de o indemnizaţie de concediu care nu poate fi mai mică decît valoarea salariului mediu lunar pentru perioada respectivă. Modul de calculare a indemnizaţiei de concediu este stabilit de Guvern. Indemnizaţia de concediu se plăteşte de către angajator cu cel puţin 3 zile calendaristice înainte de plecarea salariatului în concediu. În caz de deces al salariatului, indemnizaţia ce i se cuvine, inclusiv pentru concediile nefolosite, se plăteşte integral soţului (soţiei), copiilor majori sau părinţilor defunctului, iar în lipsa acestora – altor moştenitori, în conformitate cu legislaţia în vigoare. În caz de suspendare sau încetare a contractului individual de muncă, salariatul are dreptul la compensarea tuturor concediilor de odihnă anuale nefolosite. În baza unei cereri scrise, salariatul poate folosi concediul de odihnă anual pentru un an de muncă, cu suspendarea sau încetarea ulterioară a contractului individual de muncă, primind compensaţia pentru celelalte concedii nefolosite. În perioada valabilităţii contractului individual de muncă, concediile nefolosite pot fi alipite la concediul de odihnă anual sau pot fi folosite aparte (în întregime sau fracţionat) de către salariat în perioadele stabilite prin acordul scris al părţilor.

Concediul de odihnă se acordă anual conform programării. Angajatorul are obligaţia de a lua măsurile necesare pentru ca salariaţii să folosească concediile de odihnă în fiecare an calendaristic. Concediul de odihnă anual poate fi amînat sau prelungit în cazul aflării salariatului în concediu medical, îndeplinirii de către acesta a unei îndatoriri de stat sau în alte cazuri prevăzute de lege. În cazuri excepţionale, cînd acordarea concediului de odihnă anual salariatului în anul de muncă curent poate să se răsfrîngă negativ asupra bunei funcţionări a unităţii, concediul, cu consimţămîntul scris al salariatului şi cu acordul scris al reprezentanţilor salariaţilor, poate fi amînat pe anul de muncă următor. În acest caz, în anul următor salariatul va beneficia de 2 concedii, care pot fi cumulate sau divizate în baza cererii scrise. Este interzisă neacordarea concediului de odihnă anual timp de 2 ani consecutivi, precum şi neacordarea anuală a concediului de odihnă salariaţilor în vîrstă de pînă la 18 ani şi salariaţilor care au dreptul la concediu suplimentar în legătură cu munca în condiţii vătămătoare. Nu se admite înlocuirea concediului de odihnă anual nefolosit printr-o compensaţie în bani, cu excepţia cazurilor de încetare a contractului individual de muncă al salariatului care nu şi-a folosit concediul. Durata concediilor medicale, a celor de maternitate şi de studii nu se include în durata concediului de odihnă anual. În caz de coincidenţă totală sau parţială a concediului cu unul din concediile menţionate, în baza unei cereri scrise a salariatului, concediul de odihnă anual nefolosit integral ori parţial se amînă pe perioada convenită prin acordul scris al părţilor sau se prelungeşte, respectiv, cu numărul zilelor indicate în documentul, eliberat în modul stabilit, privitor la acordarea concediului corespunzător în cadrul aceluiaşi an calendaristic.

Salariatul poate fi rechemat din concediul de odihnă anual prin ordinul (dispoziţia, decizia, hotărîrea) angajatorului, numai cu acordul scris al salariatului şi numai pentru situaţii de serviciu neprevăzute, care fac necesară prezenţa acestuia în unitate. În acest caz, salariatul nu restituie indemnizaţia pentru zilele de concediu nefolosite. Retribuirea muncii salariatului rechemat din concediul de odihnă anual se efectuează în baze generale. În caz de rechemare, salariatul trebuie să folosească restul zilelor din concediul de odihnă după ce a încetat situaţia respectivă sau la o altă dată stabilită prin acordul părţilor în cadrul aceluiaşi an calendaristic. Dacă restul zilelor din concediul de odihnă nu au fost folosite din oricare motive în cadrul aceluiaşi an calendaristic, salariatul este în drept să le folosească pe parcursul următorului an calendaristic. Folosirea de către salariat a părţii rămase a concediului de odihnă anual se efectuează în temeiul ordinului (dispoziţiei, deciziei, hotărîrii) angajatorului. Refuzul salariatului de a-şi folosi partea rămasă a concediului de odihnă anual este nul.

♦ *Avocatul dvs. la domiciliu*

La întrebări răspunde juristul Vitalie MODRÎNGĂ

?

Într-un proces de judecată anterior nu am avut cîştig de cauză pe motiv de necitare la proces. La moment, sînt implicată în alt proces cu organele de poliţie şi procuratură la care şi de astă dată n-am fost citată, cred că intenţionat. Vreau să ştiu cum să acţionez în continuare, să utilizez căile prevăzute de Codul de procedură civilă referitoare la neantrenarea părţilor în proces sau mă adresez Curţii Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului.

Valentina Sicinschi, r-n Briceni

Pentru a vă adresa Curţii Europene pentru apărarea drepturilor omului trebuie să epuizaţi toate căile de recurs la care puteţi face apel pentru a remedia situaţia de care vă plîngeţi. Or, condiţia cerută pentru adresarea la instanţa menţionată presupune pentru fiecare stat parte la Convenţia Europeană că cel mai des este vorba de un proces la tribunalul competent, urmat dacă e cazul de un apel şi chiar de un recurs în faţa unei instanţe superioare, cum ar fi curtea supremă, în cazul în care aceasta există în statul respectiv. Şi aici este necesară o explicaţie potrivit căreia numai exercitarea recursului nu este suficientă: trebuie, de asemenea, ca pe parcursul procesului în interiorul ţării să fie prezentate în mod real reproşurile dumneavoastră, respectiv încălcările drepturilor din Convenţie pe care le-aţi suferit. De asemenea, este important să cunoaşteţi că de la data deciziei definitive a instanţei supreme nu dispuneţi decît de 6 luni pentru ca plîngerea dumneavoastră să fie primită la Curte. După expirarea acestui termen, Curtea nu vă mai poate accepta plîngerea.

Moldovenii sînt lideri la obţinerea de cetăţenie în România, Bulgaria şi Portugalia

Dintre străinii care au primit cetăţenie română, în 2009, 67,2% provin din Republica Moldova, 22% sînt apatrizi, 1,4% sînt ucraineni şi 1,4% sînt israelieni.

Potrivit unui raport al EUROSTAT, circa 29,1% din străinii ce au primit cetăţenie bulgară în anul 2009 sînt din Republica Moldova, aceştia situîndu-se pe locul doi după originarii din fosta republică iugoslavă Macedonia.

Statisticile EUROSTAT mai arată că moldovenii sînt pe locul trei la obţinerea de cetăţenie în Portugalia cu o cotă de 10,7% din total, sau circa 2740 de cetăţenii, după Capul Verde şi Brazilia.

Potrivit datelor publicate de EUROSTAT, în 2009, 776 000 de persoane au dobîndit cetăţenia unuia dintre statele membre UE, în creştere faţă de anul precedent, cînd numărul străinilor care au obţinut cetăţenia unuia dintre cele 27 de state a fost de 699 000 de persoane.

Persoanele care au devenit, în 2009, cetăţeni UE, provin în principal din Africa (29% din totalul cetăţeniilor acordate), din Asia (24%), din state europene nemembre UE (22%), din America de Nord şi de Sud (15%) şi din Oceania (1%).

Studiul mai arată că în anul 2009, cele mai multe cetăţenii au fost acordate de Marea Britanie (204 000 de persoane), Franţa (136 000 de persoane) şi Germania (96 000). De altfel, cetăţeniile acordate de aceste trei state reprezintă peste 50% din totalul cetăţeniilor acordate la nivelul celor 27 de state membre UE.

Studiul mai arată că, prin raportare la populaţia totală din fiecare stat membru, cele mai multe cetăţenii au fost acordate în Luxemburg (8,1 la 1000 de locuitori), în Cipru (5,1 la 1000 de locuitori), în Regatul Unit (3,3 la 1000 de locuitori) şi în Suedia (3,2 la 1000 de locuitori). La nivelul UE, media a fost de 1,6 cetăţenii la 1000 de locuitori.

Marocanii (59 900 de persoane), turcii (51 900 de persoane), indienii (31 100 de persoane) şi ecuadorienii (27 800 de persoane) au obţinut cele mai multe cetăţenii în statele UE.

Citaţii în judecată

Judecătoria Economică de Circumscripţie, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea reprezentantului SRL „Afes-M", pentru data de 6 iulie 2011, ora 13.00, la şedinţa de judecată (bdul Ştefan cel Mare nr. 73, bir. 230) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de SRL „Moldasig".

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător Al. Rotari

♦♦♦

Judecătoria Economică de Circumscripţie, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea reprezentantului SRL „Premer-SV", pentru data de 7 iulie 2011, ora 8.45, la şedinţa de judecată (bdul Ştefan cel Mare nr. 73, bir. 207) în calitate de pîrît în cauza civilă: SRL „Rodal-S" către SRL „Premer-SV".

Judecător V. Orîndaş

♦♦♦

Judecătoria Economică de Circumscripţie solicită prezentarea reprezentantului SRL „Novalis", Chişinău, pentru data de 28 iulie 2011, ora 14.00, la şedinţa de judecată (bdul Ştefan cel Mare nr. 73, bir. 204) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de SRL „Voltaj-Com".

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător S. Namaşco

♦♦♦

Judecătoria Economică de Circumscripţie solicită prezentarea reprezentantului „Roserg Com" SRL, cu sediul în mun. Chişinău, str. Ion Vatamanu nr. 4, apt. 1; SC „Alexmag" SRL, cu sediul în Călăraşi, pentru data de 4 august 2011, ora 8.30, la şedinţa de judecată (bdul Ştefan cel Mare nr. 73, bir. 218, et. 2) unde va avea loc examinarea cauzei civile intentată de SC „Octopus-Prof" SRL, mun. Chişinău.

Judecător Liliana Andriaş

♦♦♦

Judecătoria Centru mun. Chişinău solicită prezentarea cet. Lungu Gheorghe, pentru data de 20 iunie 2011, ora 9.40, la şedinţa de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 43) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de Lungu Olga privind desfacerea căsătoriei.

Judecător A. Andronic.

♦♦♦

Judecătoria Centru mun. Chişinău solicită prezentarea cet. Potlog Veaceslav, pentru data de 24 iunie 2011, ora 8.30, la şedinţa de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 44) unde va avea loc examinarea cauzei civile la acţiunea cet. Malencaia-Potlog Anna privind desfacerea căsătoriei.

Judecător D. Suşchevici

♦♦♦

Judecătoria Rîşcani mun. Chişinău solicită prezentarea cet. Pasecinic Anatolie, pentru data de 4 iulie 2011, ora 11.00, la şedinţa de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 15) în calitate de pîrît la acţiunea cet. Ciorbă V. către Plotnicova I., Pasecinic A. privind încasarea datoriei.

Judecător V. Micu

♦♦♦

Judecătoria Rîşcani mun. Chişinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Roşca Valeriu Simion, cu ultimul domiciliu cunoscut: mun. Chişinău, str. Albişoara nr. 16/1, apt. 16, pentru data de 12 iulie 2011, ora 15.30, la şedinţa de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 14) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de Macari Eduard privind încasarea datoriei.

Judecător Nina Arabadji

♦♦♦

Judecătoria Rîşcani mun. Chişinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Grencina Galina, născută la 27.10.1952, pentru data de 12 iulie 2011, ora 8.45, la şedinţa de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 36) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de CCL-232 privind încasarea datoriei.

Judecător Aliona Miron

♦♦♦

Judecătoria Rîşcani mun. Chişinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Rusu Vitalie, născut la 28.09.1984, pentru data de 12 iulie 2011, ora 8.30, la şedinţa de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 36) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de CCL-232 privind încasarea datoriei.

Judecător Aliona Miron

♦♦♦

Judecătoria Rîşcani mun. Chişinău solicită prezentarea cet. Bulgac Maria Mina, a.n. 10.10.1962, pentru data de 27 iulie 2011, ora 9.00, la şedinţa de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 3) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de Olişevschi Valerii privind încasarea plăţii pentru apartament.

Judecător Ig. Vornicescu

♦♦♦

Judecătoria Rîşcani mun. Chişinău solicită prezentarea cet. Moroz Serghei, pentru data de 19 sepembrie 2011, ora 9.30, la şedinţa de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 19) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de Colomeeţ Tatiana privind recunoaşterea dreptului pierdut la spaţiul locativ.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător Cornelia Vârlan

♦♦♦

Judecătoria Rîşcani mun. Chişinău solicită prezentarea cet. Proţuc Alexei şi Proţuc Nina, pentru data de 17 octombrie 2011, ora 13.30, la şedinţa de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 20) în calitate de pîrîţi în cauza civilă intentată de Fliştoc Emilia privind anularea donaţiei, partajarea şi evacuarea.

Judecător V. Ilaşco

♦♦♦

Judecătoria Botanica mun. Chişinău solicită prezentarea cet. Maţcu Victor din mun. Chişinău, str. Nicolae Milescu Spătaru nr. 13/2, apt. 168, pentru data de 5 iulie 2011, ora 9.00, la şedinţa de judecată (str. N. Zelinski nr. 13, bir. 24) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de Maţcu Elena privind desfacerea căsătoriei şi încasarea pensiei alimentare.

Judecător Iurie Cotruţă

♦♦♦

Judecătoria Botanica mun. Chişinău, în conformitate cu art. 108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Cimaşenco Ghenadii, pentru data de 14 iulie 2011, ora 9.30, la şedinţa de judecată (str. N. Zelinski nr. 13, bir. 17) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de ÎCS „Easy Credit" SRL privind încasarea datoriei.

Judecător Maria Ţurcan

♦♦♦

Judecătoria Ciocana mun. Chişinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Vugman Violeta, născută la 29.03.1980, domiciliată în mun. Chişinău, str. A. Russo nr. 24/2, apt. 29, pentru data de 8 iulie 2011, ora 9.00, la şedinţa de judecată (str. M. Sadoveanu nr. 24/1, bir. 309) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de Metlinski Serghei privind desfacerea căsătoriei.

Judecător Ion Bulhac

♦♦♦

Judecătoria Ciocana mun. Chişinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Buga Svetlana Ion, a.n. 11.06.1960; cu ultimul domiciliu: mun. Chişinău, str. Nicolae Milescu Spătaru nr. 9, apt. 197, pentru data de 29 august 2011, ora 14.00, la şedinţa de judecată (str. M. Sadoveanu nr. 24/1, bir. 313 în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de Lungu Igor privind încasarea datoriei.

Judecător Ludmila Ouş

♦♦♦

Judecătoria Orhei, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită REPETAT prezentarea cet. Opincă Nicolae, cu ultimul domiciliu în satul Brăviceni, Orhei, pentru data de 27 iunie 2011, ora 10.30, la şedinţa de judecată (Orhei, str. Vasile Mahu nr. 135) în calitate de pîrît în cauza civilă înaintată de Opincă Lucia privind decăderea din drepturile părinteşti.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător V. Negruţa

♦♦♦

Judecătoria Orhei, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Aremescu Valeriu Mihail, a.n. 11.04.1957, cu ultimul domiciliu în or. Orhei, str. Iachir nr. 4, apt. 48, pentru data de 29 iunie 2011, ora 10.00, la şedinţa de judecată (Orhei, str. Vasile Mahu nr. 135, et. 1) în calitate de intervenient accesoriu în cauza civilă la acţiunea cet. Aremescu Oxana către Agenţia Proprietăţii Publice pe lîngă Ministerul Economiei şi Comerţului, şi Agenţia Teritorială Orhei pentru Privatizare şi Administrare a Proprietăţii de Stat, intervenienţi accesorii OCT Orhei şi Aremescu Valeriu privind restabilirea în dreptul de proprietate pe cote părţi.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător Viorelia Varaniţă

♦♦♦

Judecătoria Orhei, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită REPETAT prezentarea cet. Negară Igor Ilie, cu ultimul domiciliu în satul Bieşti, Orhei, pentru data de 1 iulie 2011, ora 9.30, la şedinţa de judecată (Orhei, str. Vasile Mahu nr. 135) în calitate de pîrît în cauza civilă înaintată de Negară Olesea privind decăderea din drepturile părinteşti.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător V. Negruţa

♦♦♦

Judecătoria Străşeni, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Bîrsa Ion, domiciliat în satul Scoreni, Străşeni, pentru data de 30 iunie 2011, ora 9.00, la şedinţa de judecată (Străşeni, Ştefan cel Mare nr. 98, bir. 7) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de Fedico Aliona privind desfacerea căsătoriei.

Judecăto Virgiliu Buhnaci

ANUNŢ

Judecătoria Făleşti comunică despre pornirea procesului cu privire la declararea ca decedat a cet. Cafarschi Iurie Petru, a.n. 27.12.1985,cu ultimul domiciliu cunoscut: or. Chişinău, str. Doina şi Ion Aldea Teodorovici nr. 12/2, apt. 39.

Solicităm persoanele care deţin informaţie despre locul aflării lui Cafarschi Iurie Petru să comunice aceste informaţii în Judecătoria Făleşti, bir. 1, tel: 0-259-2-41-35 pînă la data de 15 iulie 2011.

Judecător Valentin Trişnevschi

Ministerul Economiei a prezentat partenerilor de dezvoltare priorităţile sale în domeniul reformelor economice

Ministerul Economiei a prezentat în cadrul unei şedinţe, partenerilor de dezvoltare priorităţile sale în domeniul reformelor economice, în vederea coordonării asistenţei externe. Priorităţile au fost structurate pe trei domenii: dezvoltarea afacerilor şi promovarea investiţiilor, politici comerciale, infrastructura calităţii şi protecţia consumatorilor, eficienţa şi securitatea energetică.

Astfel, potrivit Serviciului relaţii publice şi protocol al Ministerului Economiei, pentru susţinerea politicilor de dezvoltare a afacerilor şi promovare a investiţiilor sînt necesare 13,6 milioane de euro. Scopul strategic al programului în domeniu este de a asigura un cadru legislativ şi normativ favorabil creării şi dezvoltării întreprinderilor mici şi mijlocii, îmbunătăţirea cadrului financiar de activitate a acestora, promovarea culturii antreprenoriale şi a performanţelor manageriale, dezvoltarea competitivităţii şi internaţionalizarea IMM-urilor, precum şi intensificarea dialogului între Guvern şi sectorul privat.

În particular, pentru capitalizarea Fondului de garantare a creditelor este nevoie de 2 mln de euro, pentru Programul de atragere a remitenţelor în economie (PARE 1+1) - 5 mln euro, pentru crearea a patru business incubatoare - 2 mln euro, pentru promovarea politicilor de dezvoltare a IMM-urilor - 1,5 mln euro, pentru sprijinirea Organizaţiei pentru Atragerea Investiţiilor şi Promovarea Exporturilor (MIEPO) - 3,1 mln euro.

Viceprim-ministrul Valeriu Lazăr, ministru al Economiei, care a prezidat şedinţa, a cerut sprijinul donatorilor în realizarea acestor obiective, avînd în vedere că resursele prevăzute în acest sens sînt insuficiente. „Pentru derularea programului pilot PARE 1+1 au fost alocate 10 milioane de lei, însă cererea de resurse din partea populaţiei este de circa trei ori mai mare. Este îmbucurător şi faptul că nu se aplică doar pentru componenta 3 - suplimentarea de către stat a investiţiilor private, ci şi la celelalte componente ale programului, ce ţin de acordarea consultaţiilor şi instruirea businessmenilor începători. Acest fapt ne face să credem că programul are un efect multiplicator important, mai ales că suma investiţiilor în fiecare dintre afacerile lansate este mult mai mare decît grantul oferit de stat, a precizat ministrul Economiei.

Pentru promovarea politicilor în domeniul comerţului, infrastructurii calităţii şi protecţiei consumatorilor, Ministerul Economiei a estimat necesarul asistenţei externe la 1,9 mln euro. Acţiunile principale prevăzute la acest capitol se referă la susţinerea grupului de lucru pentru negocierea Acordului de comerţ liber comprehensiv şi aprofundat cu Uniunea Europeană (DCFTA), dar şi consolidarea sistemului naţional de acreditare, a sistemului de standardizare, protecţia la un nivel înalt a consumatorilor etc.

La finalul şedinţei, ministrul Economiei a solicitat donatorilor să identifice cîte un coordonator pentru fiecare domeniu, după exemplul Agenţiei Suedeze pentru Dezvoltare, care s-a angajat să coordoneze asistenţa externă în sectorul energetic, potrivit Serviciului relaţii publice şi protocol al Ministerului Economiei.

♦♦♦

Curtea de Apel Chişinău solicită prezentarea cet. Ciorap Victoria, cu ultima adresă cunoscută: mun. Chişinău, str. Repin nr. 11, apt. 4, pentru data de 21 iunie 2011, ora 10.00, la şedinţa de judecată (str. Teilor nr. 4) în calitate de intimat în cauza civilă la acţiunea cet. Dubovic Taisia privind partajarea averii.

Judecătorul Sergiu Arnaut

♦♦♦

Judecătoria Ocniţa, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Rusanovschi Marin Vladimir, născut la 16 ianuarie 1977 în satul Ruseni, Edineţ, pentru data de 2 septembrie 2011, ora 13.00, la şedinţa de judecată (Ocniţa, str. Burebista nr. 47, bir. 7) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de reclamantul ÎCS „Express Leasing" SRL privind rezilierea contractului de leasing, revendicarea bunului şi încasarea datoriei.

Judecător E. Bejenaru

Aniversări

Vasile CHERDIVARĂ, judecător CSJ – 55 de ani

Mult stimate domnule Vasile Cherdivară,

Fie ca această zi de o semnificaţie aparte pentru dumneavoastră să vă insufle şi mai mult dorinţa de a trăi frumos viaţa, de a crea lucruri deosebite, astfel încît să atingeţi cele mai înalte culmi de revelaţie sufletească. Să vă păstraţi deosebitele calităţi cu care v-a înzestrat bunul Dumnezeu, iar anii care se vor perinda de acum încolo să vă aducă multă sănătate, clipe enorme de fericire şi bucurii nenumărate de la cei dragi inimii.

La mulţi ani!

* * *

Zilele acestea şi-au aniversat ziua de naştere: **Lilia Gîrla**, doctor în drept, conferenţiar universitar, Facultatea de drept, USM; **Zinaida Lupaşcu**, doctor în drept, conferenţiar universitar, Facultatea de drept, USM; **Lilia Ţurcan**, preşedintele Judecătoriei Donduşeni; **Tamara Chişcă Doneva**, judecător CSJ; **Ina Dutca**, judecător Ciocana; **Ion Dănăilă**, vicepreşedintele CA Cahul; **Ghenadie Comerzan**, judecător Briceni; **Alexandru Mandraburca**, judecător Şoldăneşti; **Vitalie Movilă**, judecător Cahul; **Alexandru Sandu**, vicepreşedintele Judecătoriei Ialoveni; **Roman Vremea**, procuror Edineţ.

Mult stimaţi omagiaţi este o onoare pentru noi să vă adresăm sincere şi calde urări de sănătate. Apreciem străduinţa, devotamentul, abnegaţia, responsabilitatea cu care vă îndepliniţi obligaţiile astfel încît doar Dreptatea şi Adevărul să triumfe.

Vă dorim să aveţi parte de acum încolo doar de împliniri şi realizări care să vă întregească deplin fericirea.

La mulţi ani!

Cu profund respect,
membrii Consiliului de administraţie
al Uniunii Juriştilor,
Echipa *Dreptul* şi
Revista Naţională de Drept

Echipa redacţiei Vă adresează un Apel de unire şi sprijin. Vă sîntem recunoscători că sînteţi abonaţii noştri şi susţineţi ziarul. Noi avem nevoie de acest ajutor şi vom rămîne alături de Dvs.

Meridian juridic

O femeie l-a iertat pe ucigaşul fiului ei

Deseori cei cărora li s-a făcut o nedreptate caută să se răzbune. Nu aşa a fost, însă, în cazul unei mame care l-a iertat pe ucigaşul fiului ei.

Fiul lui Mary Johnson, Laramiun, era în vîrstă de doar 20 de ani atunci cînd a fost împuşcat mortal de O'shea Israel, în vîrstă de 16 ani la data aceea. Incidentul s-a petrecut în 1993. O'shea „este un animal care merită închis într-o cuşcă", a declarat Mary atunci.

O'shea a fost condamnat la 25 de ani de închisoare, dar a fost eliberat condiţionat după 17 ani.

La 12 ani după condamnarea lui, mama lui Laramiun l-a vizitat pe O'shea în închisoarea de stat din Minnesota, unde era întemniţat. Femeia mărturiseşte că Dumnezeu i-a dat în momentul acela puterea de a-l ierta pe ucigaşul fiului său. „Iertarea este un lucru puternic", a declarat Mary. Ea a subliniat că ranchiuna „este ca un cancer care te macină din interior".

După ce O'shea a ieşit din închisoare, Mary l-a invitat să locuiască alături de ea, în acelaşi imobil. „Îl tratez ca pe un fiu, îi vorbesc ca unui fiu", susţine Mary.

La rîndul lui, O'shea spune despre Mary: „Ea este mama mea acum. Este a doua mea mamă".

Mary Johnson a pus bazele unei fundaţii, From Death to Life, prin care încearcă să ajute familiile victimelor să găsească o cale de împăcare cu aceia care le-au făcut rău.

Şapte mituri alimentare contrazise de ştiinţă

Cartofii îngraşă - fals. Cartofii nu îngraşă dacă sînt fierţi în coajă şi dacă se mănîncă reci. În acest fel, amidonul nu îngraşă, ci chiar ne ajută să slăbim.

Apa minerală cu bule nu e bună - fals. Dacă persoana care o bea nu are neplăceri digestive în urma consumului (balonare, senzaţii de regurgitare etc.), nu este nici o problemă. Apa minerală cu bule este la fel de indicată ca şi apa minerală plată.

Sucul natural de fructe e cel mai sănătos - fals. Fresh-ul este un aliment dezechilibrat, cu o încărcătură glicemică mult prea mare, care stresează pancreasul. Ideal este să se consume fructul întreg terciuit, deoarece pulpa fructului face sucul mai puţin agresiv pentru organism.

Peştele în conservă îşi pierde calităţile nutritive - fals. Important e să alegem

conserve cu peşte integral, cu tot cu oase. Cele mai valoroase din punct de vedere nutritiv sînt conservele cu sardine, hering, macrou şi ton.

Mult lapte înseamnă mult calciu - fals. Laptele este recomandat în special copiilor, care trebuie să-l bea în varianta integrală. Adulţii pot să se rezume la maxim 2 pahare de lapte pe zi sau chiar să evite acest aliment, deoarece consumul mare de lapte creşte aciditatea gastrică, iar organismul, pentru a o contracara, „fură" calciul din oase.

Dieta fără carne considerată dieta fără toxine - fals. Carnea este necesară pentru o alimentaţie corectă. Ea are un rol special de construcţie şi reconstrucţie a muşchilor şi a nervilor, pe care nici o proteină vegetală nu îl are.

La menopauză, kilogramele în plus favorizează osteoporoza - fals. Dimpotrivă, e bine ca femeile să fie un pic mai plinuţe la menopauză, pentru că s-a dovedit că astfel sînt mai protejate împotriva osteoporozei.

Ce faci cînd şeful îţi fură ideile?

Şeful tău e disperat să le arate şefilor mari că e în stare să vină cu idei bune, aşa că-şi asumă mereu creditele pentru munca ta? Ce-ar trebui să faci? Deoarece e vorba despre şeful tău, nu poţi face prea multe în privinţa asta pe termen scurt, însă pe termen lung îţi poţi concentra atenţia asupra unor lucruri.

Primul dintre acestea ar fi să te gîndeşti ce fel de suport sau favoruri ai putea cere de la şeful tău în schimbul ideilor tale geniale.

Spune-i ceva de genul: „Sper să mă iei în consideraţie atunci cînd va veni momentul..." sau „Sper să-mi recunoşti şi mie meritele data viitoare cînd voi avea o idee ca aceasta".

Dacă şeful tău pare disperat după mai multe idei, poţi continua să-i oferi, dar în acest caz fii mai explicit cu ceea ce doreşti în schimb.

Cel mai important e să nu te simţi ca o victimă, ci să te gîndeşti cum poţi folosi situaţia în avantajul tău.

Dacă şeful continuă să profite de pe urma ideilor tale fără să-ţi ofere vreun beneficiu, ai grijă ca situaţia să fie una cunoscută pentru cît mai multă lume din firmă. E important să ai suport dacă va fi necesar, într-o confruntare.

Dacă vrei să fii şi mai agresiv, ai putea încuraja subtil oamenii să pună întrebări încuietoare despre proiectul la care şeful tău susţine că a lucrat din greu. Astfel, va deveni clar cine e cel cu ştiinţa.

Scopul nu e să ai o confruntare dramatică cu şeful, deşi ţi se pare satisfăcătoare pe moment. Nu vrei să te confrunţi cu furia şefului de după.

CALEIDOSCOP

Vezi ce înălţime are cel mai scund om din lume

Adolescent de statura unui copil! Este vorba despre filipinezul Junrey Balawing, care are doar 59,9 centimetri înălţime. El a fost desemnat cel mai scund om din lume, titlul fiindu-i acordat de Cartea Recordurilor chiar în ziua în care a împlinit 18 ani.

Părinţii băiatului, împreună cu autorităţile locale, i-au pregătit o adevărată petrecere cu tort şi baloane. Puştiul a încetat să mai crească de cînd a împlinit doi ani. El este cu 8 centimetri mai scund decît nepalezul Thapa Magar, deţinătorul de pînă acum a recordului. Junrey are mai multe probleme de sănătate şi nu se poate deplasa de unul singur. Băiatul nu merge la şcoală şi îşi petrece timpul acasă, jucîndu-se.

Bandaj ce semnalează vindecarea rănii

Un bandaj inteligent, care semnalează vindecarea sau agravarea rănii prin schimbarea culorii sale, a fost inventat de cercetătorii de la Commonwealth Scientific and Industrial Research Organisation din Australia.

Bandajul, realizat din cristale lichide, îşi schimbă culoarea, de la roşu spre albastru, în funcţie de temperatura corpului înregistrată în zona vătămată.

Louise Van der Werff, inventatoarea acestui bandaj revoluţionar, consideră că textura pansamentului poate să amelioreze considerabil felul în care sînt tratate rănile grave, prin depistarea timpurie a infecţiilor şi a inflamaţiilor.

„Dacă rana se infectează, atunci în mod normal devine mai fierbinte. Ar deveni mai rece, dacă în acea zonă ar exista, de exemplu, un surplus de sînge", a precizat cercetătoarea australiană.

Louise Van der Werff a spus că bandajul pe care l-a creat este extrem de sensibil şi poate să indice modificări ale temperaturii corporale mai mici de o jumătate de grad Celsius. În opinia cercetătoarei australiene, noul bandaj poate să îi ajute pe medici să economisească atît timp, cît şi bani, în timpul tratamentului administrat acelor răni.

„Ţinta noastră principală vizează tratamentul acordat în cazul rănilor grave - persoanele în vîrstă, obeze şi cele care suferă de diabet pot suferi anumite răni, precum ulcer la nivelul membrelor inferioare şi ulcer de decubit (ulcer ischemic de presiune), care pot dura mult timp dacă nu se vindecă în mod corect", a precizat cercetătoarea australiană.

S-a înscris la o competiţie de înot deşi s-a născut fără mîini şi fără picioare

S-a născut fără mîini şi fără picioare, dar asta nu l-a inhibat. Este vorba despre un american curajos, care s-a înscris la o competiţie de înot. În ciuda handicapului său, bărbatul vrea să demonstreze că poate face orice îşi doreşte.

Craig Dietz este din Pennsylvania şi suferă de un handicap îngrozitor. Bărbatul s-a născut fără mîini şi fără picioare. Nu a lăsat, însă, această boală să-l oprească din a-şi trăi viaţa cît mai frumos. Acum bărbatul se pregăteşte pentru o mare provocare - o competiţie de înot pe o distanţă de 7 kilometri.

La piscina din oraş, oamenii urmăresc uluiţi cum bărbatul se antrenează ore în şir, fără să obosească. Craig recunoaşte că, uneori, pierde încrederea în sine. El şi-a întemeiat de curînd o familie, fiind proaspăt căsătorit. Pe lîngă asta, încearcă să transmită lumii întregi un mesaj că şi persoanele cu handicap se pot bucura de viaţă şi pot fi fericite.

FONDATORI:
Universitatea de Stat din Moldova
Universitatea de Studii Politice şi Economice Europene „Constantin Stere" din Moldova
Uniunea Juriştilor din Moldova

Redactor-şef: Gheorghe AVORNIC
Reporteri: Irina BUREA, Lilia DUMINICA,
Jurist: Vitalie MODRÎNGĂ
Redactor-stilizator: Corina BERZOI
Machetator: Maria BONDARI
Contabila: Maria JOSANU

Adresa redacţiei: MD 2009, Chişinău, str. A. Mateevici, 60, bir. 222. Pentru vizitatori: intrarea din str. Bănulescu-Bodoni. Tel.: 57-77-52. Fax: 57-76-90.
DREPTUL · Date bancare: c/d 222472202641. BC Banca Socială. BIC:BSOCMD 2x722. c/f 37934018.

Punctul de vedere al autorilor materialelor publicate nu reflectă neapărat opinia redacţiei. Redacţia nu corespondează cu cititorii, materialele autorilor nu se recenzează şi nu se restituie.
Tiparul executat la tipografia USM.
Indice – 21596
Tiraj 4600
Com. 25sp